

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä

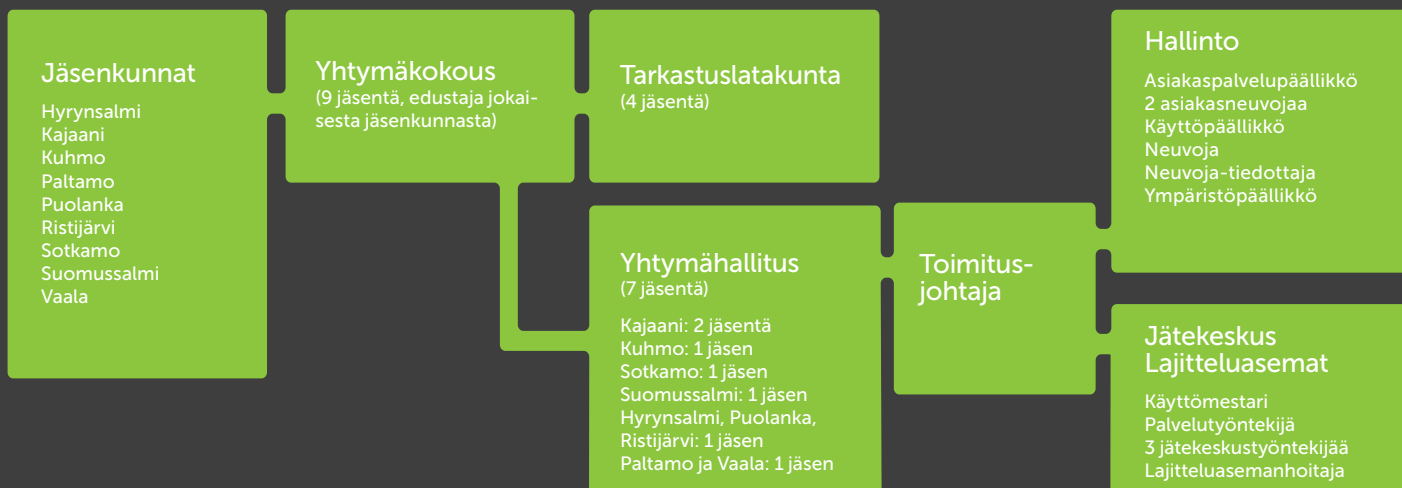
Ekokymppi

- Hoitaa Kainuun kunnille ja Vaalan kunnalle lakisääteisesti kuuluvia jätehuollon palveluja ja viranomais-tehtäviä. Palvelutehtäviä ovat jätteen keräys, kuljetus ja käsittely sekä neuvonta ja tiedotus. Viranomaistehtäviä ovat esimerkiksi jätteenkuljetusrekisterin ylläpitäminen.
- Perustettu 2001
- 9 jäsenkuntaa: Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala
- Asukasmäärä 31.12.2019: 75 118
- Toimialueen maapinta-ala: 21 494 m²
- Henkilötyöpanos 2019: 15 htv
- Toimii itsekannattavuusperiaatteella

Hallinto

- Korkein päätösvalta yhtymäkokouksella
- Toimitusjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta ja laatii strategiset suuntaviivat, jotka hallitus hyväksyy.
- Yhtymähallituksen toimikausi kaksi vuotta, tarkastuslautakunnan neljä vuotta

Organisaatio

Tavoitteet

- Jätehuollon toteutus jätelain mukaisesti
- Jätteiden hyödyntäminen valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti
- Jättemäärän ja jätteen haitallisuuden vähentäminen

Arvot

- Kestävä kehitys
- Tyytyväinen asiakas
- Luotettava kumppani
- Hyvinvoiva työyhteisö

Toimitusjohtajan katsaus

Uusitut jätehuoltomääräykset astuivat täysimääräisinä voimaan vuoden 2019 alussa. Energijätteen erilliskeräyksen siirtymäaika päättyi ja yli kolmen huoneiston kiinteistöillä tuli olla viimeistään vuoden 2019 alussa jätehuoltomääräysten mukaiset erilliskeräysmahdollisuudet mm. muovipakkauksille, kartongille ja lasille/metallille. Tyytyväisinä seurasimme Ekokympillä sitä, miten tunnollisesti taloyhtiöt ryhtyivät toimeen. Syksyllä tehdyssä kartoituksessa noin 75 % velvoitetuista oli hoitanut lajitteluasiat kuntoon. Loppuvuoden aikana on tapahtunut vielä parannusta "paimenkirjeiden" lähetyksen myötä. Hienosti toimittu!

Mielenkiintoista on ollut myös seurata muovinkeräyksen, lasin ja metallin kertymiä jätehuoltomääräysten muutoksen jälkeen. Muovipakkauksia on kerätty vuoden aikana yhteensä 311,45 tonnia, joka tekee noin 4,15 kg/asukas. Tutkimusten mukaan teoreettinen saanto kaupunkiympäristössä on noin 7 kg/asukas ja käytännössä on päästy noin neljään kiloon asukasta kohti. Lasia/metallia kerättiin taloyhtiöistä yhteensä noin 217 tonnia. Molemmat keräystulokset ovat harvaan asutulla seudulla todella hyviä.

Jätelain uudistusta valmisteleavan työryhmän esitys valmistui vuoden lopulla ja on annettu Suomen hallituksen käsitteilyyn. Esityksen mukaan uudessa jätelaissa säädettäisiin tiukemmista kierrätystä ja erilliskeräystä koskevista tavoitteista ja velvoitteista. Ekokymppin uusituissa jätehuoltomääräyksissä on pyritty ottamaan jo nämä tiukentuvat velvoitteet huomioon, joten jätelain uudistus ei aiheuttane enää muutoksia esimerkiksi taloyhtiöiden osalta. Toinen merkittävä esitys koskee kuljetusjärjestelmää. Esityksen mukaan Suomessa luovuttaisiin jätteenkuljetuksissa ns. kaksoisjärjestelmästä ja siirryttäisiin asumisessa syntyvien jätteiden osalta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Tämä tarkoittaisi sitä, että Ekokymppi kilpailuttaisi jätteenkuljetukset kuntalaisten puolesta.

Toiminnallisesti ja taloudellisesti vuosi 2019 toteutui tavoitteiden mukaisesti. Liikevaihto oli 6,23 M€, kasvua edellisestä vuodesta 3,8 %. Tilikauden tulos oli 349 786 € ja perussovimuksen mukainen itsekannattavuus toteutui selkeästi. Investointeja toteutettiin maltillisesti. Tärkeimpinä Majasaaren jätekeskuksen uuden jätevesipuhdistamon ja erityisjätteen poltolaitoksen viimeistely. Lisäksi aloitettiin uuden ympäristöluvan valmistelu ja siihen liittyvä ympäristövaikutusten arviointimenettely.

Kiitokset kuntalaisille aktiivisesta lajittelusta ja henkilökunnalle menestyksekkäästä vuodesta!

Jukka Oikarinen
toimitusjohtaja

"Kiitos kuntalaisille aktiivisesta lajittelusta ja henkilökunnalle ja toimistokoirille menestyksekkäästä vuodesta!"

Palvelut

KERÄYS JA KULJETUS

Ekokymppi järjestää eri jätelajien kuljetukset jatkokäsittelyyn omilta keräyspaikoiltaan eli lajitteluasemilta ja aluekeräyspisteiltä. Asuinkiinteistöt ja julkisen toiminnan kiinteistöt sopivat itse eri jätelajien keräyksestä ja kuljetuksesta jätteenkuljetuksen kanssa. Toimialueella on käytössä ns. muunnettu kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Mallissa on erotettu jätteen kuljetus ja käsittely toisistaan siten, että jätteenkuljetus hoitavat kuljetukset ns. sopimusperusteisesti ja Ekokymppi vastaa jätteen käsittelystä ja astiakohtaisten käsittelymaksujen määräämisestä.

Ekokymppin strategian perusta on syntypistelaajittelu - jätteet lajitellaan heti niiden synty-paikalla eli kodeissa ja työpaikoilla voimas-sa olevien jätteenkuljetusjärjestelmien mukaisesti.

Palvelutason kuvaus

Palveluiden piireihin kuuluvat asuin-kohteet

- noin 23 000 omakotitaloa
- noin 23 000 asunto-osakeyhtiön huoneistoa
- noin 11 000 loma-asuntoa

Jätteenkuljetusmääräykset astuivat täysimääräisesti voimaan vuoden alussa. Niiden mukaan yli kolmen huoneiston kiinteistöllä on lajiteltava sekajätteen (sekajäte energiaksi) lisäksi biojäte, paperi, lasi & keramiikka, metalli, muovi- ja kartonkipakkaukset. Tätä pienemmillä asuinkiinteistöillä on lajiteltava vähintään biojäte ja sekajäte energiaksi. Keräyspaperi ja pakkausjätteet (muovi-, kartonki-, lasi- ja metalli) suositellaan toimitettavaksi Rinki-ekopisteille ja vaaralliset jätteet lajitte-luasemille. Loma-asukkailla on käytettävissä aluekeräyspisteet (sekajätteen keräys-paikat), mikäli mökillä ei ole omaa sekajäteas-tiaa. Biojätteen käsittelyyn kesämökeillä suositellaan kompostointia joko erillisessä kom-postorisäiliössä tai käymäläkompostoris-sa. Lajitteluasemat palvelevat myös loma-asuk-kaita.

Majasaaren jättekeskus

- kuntayhtymän ylläpitämä jätteiden vas-taanotto-, käsittely- ja loppusijoitusalue. Ks. seuraava aukeama.

Aluekeräyspisteet, 133 kpl

- kuntayhtymän ylläpitämiä asumisessa syntyvän sekajätteen keräyspisteitä
- käyttöoikeus vain aluekeräysmaksun maksavilla talouksilla
- useimmilla pisteillä myös Encore Ympäristöpalvelujen järjestämä paperinkeräys, käyttöoikeus kaikilla talouksilla

Lajitteluasemat, 8 kpl

- kuntayhtymän ylläpitämiä keräyspaikkoja, joihin voi toimittaa hyöty- ja sekajätettä sekä vaarallista jätettä
- hyötyjätteet ja vaaralliset jätteet veloituk-setta kotitalouksilta ja sekajäte kuntayhtymän vahvistaman jätetaksan mukaisella vastaanottomaksulla
- avoinna kahtena päivänä viikossa
- kesällä avoinna myös joka toinen lauantai

Toimintavuonna osalle lajitteluasemia rakennettiin siloja puujätteiden ja romumetallin keräystä varten. Silojen rakennus jatkuu seuraavana vuonna.

Risu-Mattila

Kajaanin Risu-Mattilassa otetaan vastaan asumisessa sekä kaupan ja teollisuuden toiminnassa syntyviä risuja ja haravointijätteitä. Alue on kesäaikaan avoinna kaikkina vuorokauden aikoina, mutta talvikuukausina puutarhajätteen vastaanotto on Majasaaren jättekeskuksessa. Muissa Kainuun kunnissa puutarhajätteiden vastaanotto on lajitteluasemilla ja Vaalassa jätevedenpuhdistamolla.

Toimintavuonna vuolijokelaisten ja otanmäkeläisten käyttöön rakennettiin puutarhajätteiden vastaanottoalue osoitteeseen Otanmäentie 656.

Apteekit yhteistyökumppanina

Toimialueen apteekit vastaanottavat kotitalouksien lääkejätteet.

Pakkausjätteiden, sähkölaitteiden ja paristojen keräykset ovat tuottajien vastuulla.

Lajitteluasemalla otetaan maksutta vastaan kodin hyötyjätteitä.

Apteekit ovat Ekokymppin yhteistyökumppaneita. Ne ottavat vastaan kotitalouksien lääkejätteet.

Kierrätys = Jäte valmistetaan tuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi joko alkuperäiseen tai muuhun tarkoitukseen.

Loppusijoitus = Jätteen loppusijoittaminen, läjittäminen. Jätteet, joita ei voida kierrättää tai hyödyntää energiana, päätyvät jätekeskuksessa loppusijoitukseen.

Sekajäte energiaksi = Sekalaista yhdyskuntajätettä, joka jää jäljelle, kun hyötyjätteet ja vaaralliset jätteet on lajiteltu pois.

Tuottajan vastuu = Tuotteiden valmistajien ja maahan-tuojien vastuulla on järjestää kierrätyspalvelut. Koskee pakkauksia, paperia, sähkölaitteita, ajoneuvoakkuja, renkaita, romuautoja ja paristoja.

Vaarallinen jäte = Palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen tai muuten terveydelle tai ympäristölle vaarallinen jäte.

Yhdyskuntajäte = Vakituksessa / vapaa-ajan asunnossa ja muussa asumisessa syntyvää jätettä sekä siihen rinnastettavaa julkisen toiminnan jätettä.

Hyötykäyttöön
ohjattiin
89 % vastaanotetuista
jätteistä.

Jättemääriä
sivulla 14!

KÄSITTELY JA HYÖDYNTÄMINEN

Majasaaren jätekeskus on jätteen vastaanotto- ja käsittelykeskus Kainuussa. Se sijaitsee Kajaanin Kivimäessä, ja alueen omistaa Kajaanin kaupunki. Kokonaispinta-ala noin 100 ha, josta käytössä on noin 20 ha.

Jätekeskuksen toimintoja 2019

- ▶ Seka- ja energiajätteen välivarastointi ja siirtokuormaus
- ▶ Sekalaisen rakennusjätteen lajittelu
- ▶ Biojätteen vastaanotto ja siirtokuormaus
- ▶ Hyötyjätteiden vastaanotto
- ▶ Lajittelulaituri pienille kuormille (peräkäräy-asiakkaat)
- ▶ Loppusijoitettavan jätteen vastaanotto ja käsittely (tiivistys sorkkajyrällä ja peittäminen maamassoilla)
- ▶ Vaarallisen jätteen vastaanotto ja toimitus asianmukaiseen käsittelyyn
- ▶ Öljyisten lietteiden vastaanotto ja käsittely
- ▶ Öljystä saastuneiden maiden vastaanotto ja kompostointi
- ▶ Muusta kuin öljystä saastuneiden maiden vastaanotto ja loppusijoitus (kapselointi)
- ▶ Biokaasun talteenotto ja poltto (ks. sivu 12.)
- ▶ Vesienkäsittely paikallisesti (ks. sivu 12.)

Jatkokäsittely eri jätelaaduilla 2019

Asbesti	loppusijoitus erityisjätteenä
Biojäte	Gasum Oy / biokaasun tuotanto
Haravointijäte	käyttö kompostin tukiaineena
Kannot	haketus > energiantuotanto
Keramiikka ym.	maanrakennus
Keräyspaperi	uusioraaka-aineen jalostus
Kipsilevyjäte	loppusijoitus
Metsätähde	haketus > energiantuotanto
Muovi	energiantuotanto
Painekyll. puu	Demolite Oy, energiantuotanto
Pakkausjäte (muovi-, kartonki-, lasi- ja metallipakkaukset)	uusioraaka-aineen jalostus
Rakennusjäte	mekaaninen esikäsittely > energiantuotanto / uusiokäyttö / loppusijoitus
Rakennuspuujäte	haketus > energiantuotanto
Renkaat	Suomen Rengaskierrätys Oy > jatkojalostus
Romumetalli	uusioraaka-aineen jalostus
Sekajäte energiaksi	energiantuotanto
Sähkölaitteet	tuottajayhteisöt > jatkokäsittely
Vaarallinen jäte	toimitus asianmukaiseen käsittelyyn

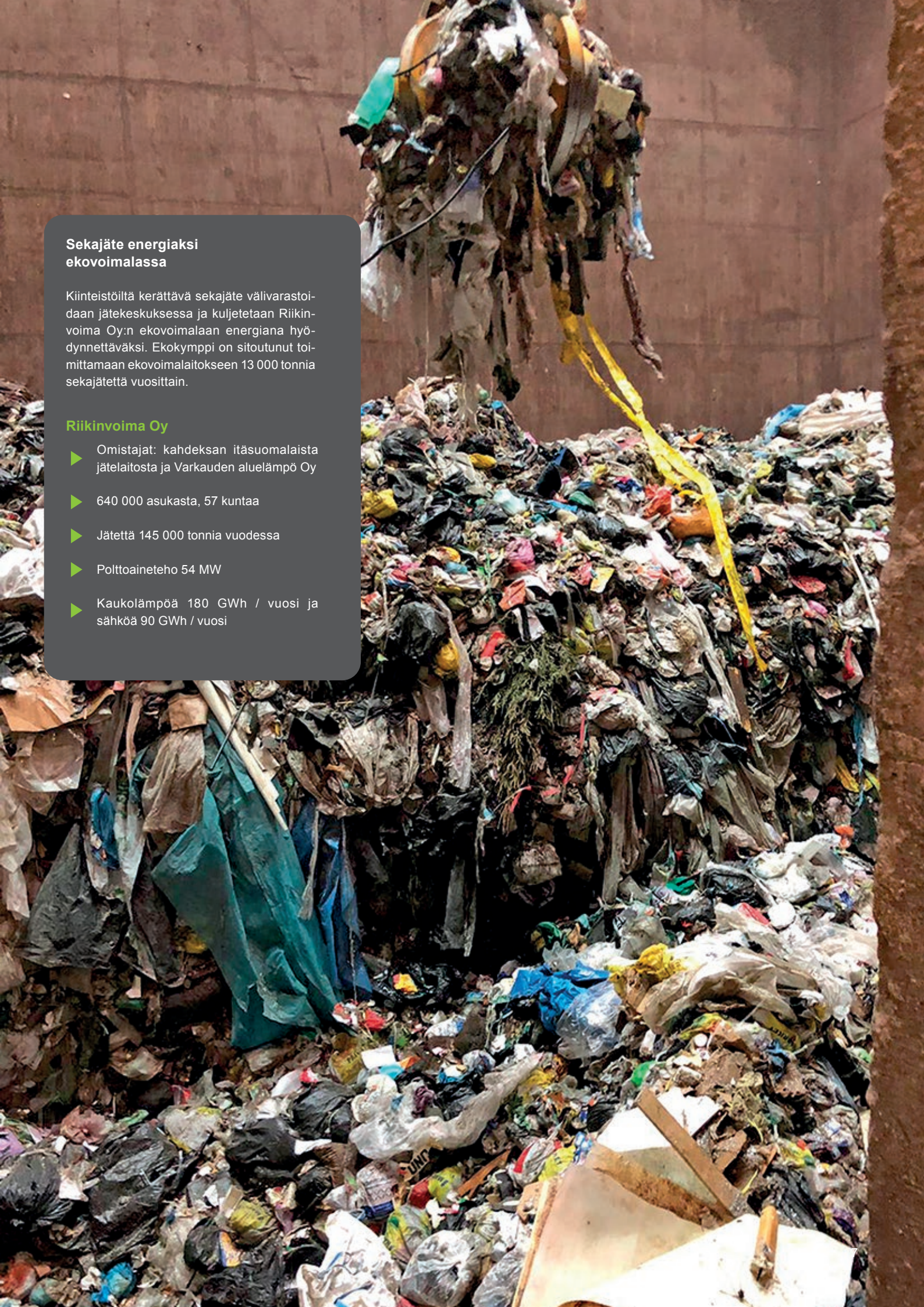

Sekajäte energiaksi ekovoimalassa

Kiinteistöiltä kerättävä sekajäte välivarastoidaan jätekeskuksessa ja kuljetetaan Riikinvoima Oy:n ekovoimalaan energiana hyödynnettäväksi. Ekokymppi on sitoutunut toimittamaan ekovoimalaitokseen 13 000 tonnia sekajätettä vuosittain.

Riikinvoima Oy

- ▶ Omistajat: kahdeksan itäsuomalaista jätelaitosta ja Varkauden aluelämpö Oy
- ▶ 640 000 asukasta, 57 kuntaa
- ▶ Jätettä 145 000 tonnia vuodessa
- ▶ Polttoaineteho 54 MW
- ▶ Kaukolämpöä 180 GWh / vuosi ja sähköä 90 GWh / vuosi

TUKIPALVELUT

Toiminnanohjausjärjestelmä Vingo

Toiminnanohjausjärjestelmä Vingo (entinen JHL) siirrettiin järjestelmän toimittajan tarjoamaan pilvipalveluun. Tämän myötä järjestelmän käyttö tehostui, koska omassa palvelimessa esiintyneet ongelmat poistuivat. Pilvipalvelun avulla järjestelmä on helppo jakaa myös ulkoistetun asiakaspalvelun ja etätyöskentelyn käyttöön.

Puhelinjärjestelmä

Puhelinjärjestelmä vaihdettiin Telia Vip -palvelun virtuaaliliittymiin. Järjestelmä mahdollistaa valitsemaan käyttäjälle tilan, johon voidaan määritellä puheluiden uudelleen ohjausta ja ketjuttamista. Tämä parantaa asiakaspalvelun saavutettavuutta merkittävästi. Asiakaspalvelu sai järjestelmän myötä käyttöönsä työasemilla toimivat Softaphone-järjestelmät, jonka avulla puheluita voidaan helposti siirtää toiselle käyttäjälle tai laitteeseen sekä nähdään muiden käyttäjien tilamääritys mm. puhelun välittämistilanteessa.

TSV-sopimus pohja nettisivulle

Nettisivuille laadittiin TSV-sopimus pohja (toissijainen vastuu kuntavastuulle kuulumattomista jätteistä), jonka asiakas voi täyttää ja allekirjoittaa sähköisesti. Sähköinen lomake käsittely ja allekirjoittaminen nopeuttaa sopimuksen tekemistä huomattavasti.

Materiaalitori

Jätelain muutos velvoittaa tietyt ehdot täyttävää yritysasiakasta käyttämään Materiaalitori-nettialustaa, jotta tämä saisi toissijaisen jätteen statuksen hallussaan olevalle jätteelle. Tätä 1.1.2020 voimaan tullutta lainsäädäntöä ennakoitiin siten, että lähetettiin kaikille edellisen vuoden aikana jätettä toimittaneille yritysasiakkaille tietoa asiasta sähköpostilla. Viestissä tarjottiin myös mahdollisuutta tehdä TSV-jätteestä kolmen vuoden sopimus ennen vuoden vaihdetta, jolloin tehdyn sopimuksen aikana ei ole velvoitetta tehdä TSV-sopimusta Materiaalitorin kautta, vaikka yritysasiakas sitä muutoin palvelun kartoittamiseksi käyttäisikin. Asiasta tiedotettiin noin 600 asiakkaalle, joista noin 200 teki TSV-sopimuksen nettisivulla olevan sopimus pohjan avulla.

Kuntayhtymä toimi käyttäjättestaajana Motiva Oy:n rakentamalle Materiaalitori-nettialustalle. Testausta tehtiin yhdessä Kajaanin Jäteauto Oy:n kanssa. Testauksesta annettiin käyttäjäpalautetta Motiva Oy:lle ja ympäristöministeriölle. Testauksessa laadittiin historian ensimmäinen TSV-sopimus Materiaalitoriin.

Monikanavainen asiakaspalvelu

Asiakaspalvelu vastaa kuntayhtymän jätteenkuljetusrekisterin ylläpidosta, vuosilaskutuksesta ja asiakaspalvelusta. Rekisteritietoja päivitetään mm. väestötietorekisterin, maanmittauslaitoksen, kuntien, seurakuntien ja jätehuoltoyritysten vuosittain toimittamilla aineistoilla.

Palvelukanavat

- puhelinlinjat
 - vaihde
 - laskutus
 - henkilökohtaiset numerot
- sähköposti
 - laskutus
 - info
 - kurre
 - henkilökohtaiset sp-osoitteet
- henkilökohtainen asiakaspalvelu lajittelu-asemilla, jätekeskuksessa ja hallinnossa
- verkkomediat
 - verkkosivut
 - chat-kanava
 - yhteydenottolomake
 - Ekokymppi jäteneuvonta -facebookprofiili
 - Twitter
 - Instagram
 - Eko-loki-blogi
 - Ekoaviisi-uutiskirje
 - keräyspistehaku kierratys.info
- myyntireskontran asiakaspalvelu, joka on ulkoistettu Ropo Capital Oy:lle.

Vuosimaksut

Kuntayhtymällä on lain velvoittamien palveluiden tarjoamiseksi kaksi maksujärjestelmää:

1. Jätehuollon perusmaksu peritään kaikista asumiskäytössä olevista asunnoista ja loma-asunnoista.
2. Aluekeräysmaksu peritään niiltä asuinhuoneistoilta ja loma-asunnoilta, jotka ovat aluekeräyksen asiakkaita. Aluekeräyspisteiden käyttöä valvotaan kameravalvonnan avulla.

Sosiaalinen vastuu

HENKILÖKUNTA

Vakituisessa työsuhteessa oli 12 henkilöä ja määrä- tai osa-aikaisessa 4 henkilöä. Sekä toimistolla että jätekeskuksessa oli myös kesätyöntekijöitä. Kuntayhtymän henkilötyömäärä oli 15 htv.

Työterveyshuolto ja turvallisuus

Työturvallisuutta koskevia asioita hoitaa henkilökunnan edustama työsuojelutoimikunta, joka muodostuu työsuojelupäälliköstä ja työsuojeluvaltuutetuista. Kuntayhtymän työterveyspalvelut hoitaa Terveystalo Oyj, joka on tehnyt Ekokympille työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja huolehtii suunnitelman päivityksistä. Lisäksi se on tehnyt selvityksen työpaikkaergonomiasta.

Henkilöstön hyvinvointi ja koulutus

Toimiston henkilökuntaa osallistui mm. jätelaitospäiville, jätehuoltopäiville, taloushallintopäiville ja jätelautakuntapäiville. Pikkujoulut järjestettiin Kuopiossa joulukuun alussa. Henkilökunnan liikunta- ja kulttuuriharrastusta tuetaan henkilökohtaisilla Mind & Body -maksukorteilla.

Jäsenyydet ja edunvalvonta

Kuntayhtymä on jäsenenä Suomen Kiertovoima ry:ssä. KIVO ry edustaa kuntien jätelaitoksia ja alueellisia jätehuoltoyrityksiä. Jätelaitosyhdistys toimii yhdysiteenä jäsentensä kesken, kehittää jätelaitosalaa ja turvaa julkisen jätehuollon toimintaedellytyksiä. Kuntayhtymä on lisäksi yhteisöjäsenenä Jätehuoltoyhdistys ry:ssä.

Suomen Kiertovoima ry myönsi "Vastuullisen jätehuollon veturi" -kunniamaininnan asiakaspalvelupäällikölle marraskuussa.

Henkilökunta ja lajitteusasemanhoitajat tutustuivat Riikinvoiman ekovoimalaan helmikuussa.

NEUVONTA JA TIEDOTUS

Neuvonta ja tiedotus tarjoaa tietoa jätteen vähentämisestä, lajittelusta ja kierrätyksestä sekä kuntayhtymän toiminnasta. Tavoitteena on vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta.

Kotitalousasiakkaat ovat neuvonnan ja tiedotuksen pääkohderyhmä. Tietoa jaetaan myös vuorovaikutussuhteissa muihin sidosryhmiin (mm. kuntayhtymän omistajat, jätehuoltoyritykset, ympäristöviranomaiset, media).

Neuvonta- ja tiedotustapoja ovat:

- esitteet, ohjeet, julkaisut, tiedotteet
- lehti-ilmoitukset, radiomainonta
- verkkoviestintä, sosiaalinen media
- luennot, vierailut, tiedotustilaisuudet
- kokoukset ja palaverit, puhelinneuvonta

Muoviteema ympäristökasvatuksessa ja neuvonnassa

Jäteneuvonnan pääteema oli muovijätteiden lajittelu, jota tuotiin esille jokaisella neuvontakäynnillä. Neuvojat vierailivat entiseen tapaan

toimialueen koulussa, oppilaitoksissa ja yhdistyksissä. Neuvonta sisälsi erilaisia luentoja sekä toiminnallisia tuokioita jätteen lajitteluun ja kestäväan kehitykseen liittyen. Opiskelijoita ja muita vierailijaryhmiä kävi tutustumassa jätekeskukseen. Myös maahanmuuttajille suunnattu jäteneuvonta jatkui aktiivisena. Jokavuotinen jätteiden lajittelu –päivä pidettiin syyskuussa Kainuun Opistolla. Kurre Kainuulainen vieraili useilla toimialueen päiväkodeilla, jossa tehtiin lasten kanssa ”Banaanin matka” ja ”Roskaretki”. Kurre kävi myös alakouluilla ja perhekahvilaissa. Jätekaatosneuvontoja jatkettiin tilausten mukaan, mutta määrä väheni edellisvuodesta.

Kainuun museon muovinäyttely

Tammikuussa aloitettiin muovinäyttelyn suunnittelu Kainuun museon kanssa. Ekokymppi kokosi museon käyttöön monipuolista ja havainnollistavaa näyttelymateriaalia muovinkierrätyksestä. MUOVI-näyttely avattiin loka-kuun lopussa ja sen tarkoitus oli herättää miettimään, minkälaisen maapallon haluamme jät-

tää tuleville sukupolville. Lisäksi näyttelyssä esiteltiin muovin värikästä historiaa, sen kierrätystä ja luonnosta kerätyn muovin muotoutumista taiteeksi. Näyttely kesti vuoden loppuun saakka, ja sen aikana pidettiin lähes 50 esitellyä koululaisryhmille.

Tapahtumat ja näyttelyt

- Mahdollisuuksien tori toukokuussa
- Mehutarjoilut lajitteluasemilla kesä- ja heinäkuussa
- Markkinakatu heinäkuussa
- Nälkämaan markkinat syyskuussa
- ”Muovijätteiden lajittelu” -näyttely toiminta-alueen kirjastoissa

Vaarallinen jäte -kampanja

Suomen Kiertovoiman vetämä vaarallisen jätteen kampanja näkyi keväällä kahteen otteeseen erityisesti somekanavilla.

Verkkoviestintä

Ekokymppin verkkosivuja päivitettiin säännöllisesti ja uutiskirje Ekoaviisi julkaistiin viisi kertaa. Facebookin lisäksi muita somekanavia olivat Twitter, Instagram ja kaksi blogia, Kurren kerho ja Ekoaviisi. Joulukuun lopussa Kurrenkerho-blogi poistettiin ja Ekoaviisin nimi muutettiin Eko-lokiksi. Mainontaa ja tietoisuuksia julkaistiin myös radiossa.

Sisäinen tiedonkulku hoidettiin yhteisillä palaverilla, sähköpostilla, WhatsApp-viesteillä ja hallinnon taukokuoneessa olevan fläppitaulun avulla. Hallinnon ja jätekeskuksen / lajitteluasemien välinen tiedonkulku hoidettiin puhelimitse, sähköpostitse ja WhatsApp-viesteillä.

"Yhteinen juttu" - jätelaitosten neuvontayhteistyö

Itä-Suomen jäteneuvontayhteistyössä ovat mukana Ekokymppin lisäksi kunnalliset jätelaitokset Jätekuikko Oy, Puhas Oy, Metsäsairila Oy ja Ylä-Savon Jätehuolto Oy sekä jätettä energiaksi hyödyntävä Riikinvoima Oy. Yhteisesti tuotettuja neuvontamateriaaleja olivat muun muassa vuosikalenteri ja asiakaslehti "Yhteinen juttu".

Painotuotteita

- Yhteinen juttu -asiakaslehti, 53 000 kpl
- Jätehuoltomääräykset, lyhennelmä 2 000 kpl
- Vuosikertomus 2018, 400 kpl
- Vuosikalenteri 2020, 52 817 kpl
- Kurren puuhavikko, 500 kpl

- Kodin lajitteluopas, venäjänkielinen, 500 kpl
- Kurren muistipelikortit, 500 kpl
- Kurre-tarrat, 1 000 kpl
- Kompostointiopus 800 kpl

Yhteinen juttu -asiakaslehti jaettiin huhtikuussa ja vuosikalenteri 2020 marraskuussa jo-kaiseen toimialueen talouteen ja useimpiin yrityksiin (yhteensä noin 45 000 kpl) sekä ulkopaikkakunnalla asuville kesämökkiläisille (noin 6 700 kpl). Toiminta-alueen uusille kiinteistön omistajille lähetettiin jätehuollon tietopaketti, joka sisälsi mm. jätehuoltomääräykset ja lajitteluohjeita. Kuntien luottamushenkilöille jaettiin edellisen vuoden toimintakertomukset.

Jätekeskuksessa vieraili koululaisryhmien lisäksi useita yhdistyksiä.

Vaarallinen jäte

-kampanjamateriaali sisälsi muutamia videoita ja kymmeniä somepostauksia kuvineen.

Ympäristövastuu

Jätekeskuksen toiminta pohjautuu ympäristölupiin, joissa määrätään ympäristövaikutusten tarkkailusta vesien, kaasun, ilman, melun ja haittaeläinten osalta. Tarkkailua tehdään vuosittain Kainuun ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti.

Ilmanlaadun tarkkailu

Jätteiden loppusijoitus vaikuttaa ilmanlaatuun, koska täyttöalueilla syntyy metaania. Biokaasun talteenottojärjestelmä vähentää hajupäästöjä merkittävästi. Kaasua imetään vanhojen jätetäyttöjen alueelta (noin 8,8 ha), joissa on yhteensä 16 imupistettä.

Vuonna 2019 biokaasun pumpattu kokonaiskaasumäärä oli 0,9 milj. Nm³, josta tuotettu kokonaisenergiamäärä vastaa 3,5 GWh. Biokaasusta 4 % hyödynnettiin omassa energiantuotannossa. Loput poltettiin soihutoplltimella hiilidioksidiksi ja vedeksi.

Vesien tarkkailu

Pohjavedet

Pohjavesiä tarkkaillaan seitsemässä pisteessä kolme kertaa vuodessa. Jätevesistä mitataan typpi- ja fosforipitoisuuksia ja orgaanisen aineen määrää.

Jätekeskuksen kahden vanhimman jo käytöstä poistettujen jätetäyttöjen vaikutus pohjaveteen oli selvästi nähtävissä vain jätekeskuksen etelä-, lounais- ja länsipuolella. Vaikutukset ilmenivät selvästi kohonneina sähkönjohtavuusarvoina sekä kloridi- ja typpipitoisuuksina. Myös fosforipitoisuudet olivat koholla samoin kuin rauta- ja mangaanipitoisuudet lukuun ottamatta kalliopohjaveden havaintoputkea, jossa kaikki pitoisuudet olivat alhaisia.

Pintavedet

Vesistövaikutuksia tarkkaillaan jätekeskusalueen ulkopuolella yhdeksässä vesistöpis- teessä. Lisäksi seurataan jätekeskukselta purkautuvan veden laatua ja määrää.

Jätekeskuksen kuormitus näkyy selvästi ensimmäisessä kaatopaikan alapuolella olevassa tarkkailupisteessä, Koljosen suolta laskevassa ojassa. Niittyjoen alaosassa olevassa tarkkailupisteessä jätekeskuksen vaikutus oli havaittavissa korkeintaan lievästi, ja Kylkiäisessä tai sen alapuolella olevassa vesistössä jätekeskuksen kuormitusta ei ollut havaittavissa.

Jätevedenpuhdistamon prosessikuvaus

1. Tulevan veden virtaaman ja ammoniumtypen mittauss
2. Orgaanisen aineen poisto vedestä
 - saostuskemikaalin lisäys
 - muodostuneen lietteen poisto flotaatiolla
3. Esikäsitellyn veden pikasuodatus, ammoniumtypen sitominen pikasuodatusmateriaaliin
4. Puhdistetun veden mittauss ja johtaminen pois laitoksesta
5. Pikasuodattimeen sidotun ammoniumtypen vapauttaminen ja biologinen muuttaminen nitraatiksi
6. Muodostuneen nitraattiliuoksen talteenotto

Jätevedenpuhdistamo
otettiin käyttöön huhtikuussa.

Laitoksen mitoitusarvo on 6 m³/h; se pystyy puhdistamaan likaantuneita vesiä 52 500 m³ / vuosi.

Ongelmia jätevedenpuhdistamolla

Jätevedenpuhdistamon toimivuutta testattiin joulukuussa 2018, ja ensimmäiset kuormitusajot tehtiin keväällä. Tällöin laitos todettiin toimivaksi. Kuormitusajojen aikana jätekeskuksessa sattui tulipalo, jonka sammutukseen käytettiin ns. kalvosammutusvaahtoa. Vaahdon sisältämä kalvovaahtoneste pienentää veden pintajännitystä ja saa sammutusveden 'notkeammaksi', jolloin sen tunkeutuvuus ja sen myötä sammutusteho paranee. Lisäksi vaaho estää paloa saamasta happea ilmasta.

Vaahtoneste estää myös palossa syntyviä PAH-yhdisteitä nousemasta ilmaan ja siten leviämästä suoraan ympäristöön, jolloin ne jäävät sammutusveteen aiheuttaen suurta haittaa jätevedenpuhdistuksessa. Kalvo-vaahtonesteen sisältämät synteettiset organofluoriyhdisteet ja palossa syntyneiden PAH-yhdisteet sekoittivat ja estivät vedenpuhdis-

tuslaitoksen toiminnan. Tästä syystä laitoksen käyttö jouduttiin lopettamaan kokonaan.

Jatkotoimenpiteet vedenpuhdistuslaitoksella

Laitos tyhjennettiin vedestä ja suodatinmateriaalista. Laitokseen asennettiin uudet suodatinmateriaalit ja altaat täytettiin puhtaalla vedellä. Lisäksi koko viemärijärjestelmä pumppaamoinen tyhjennettiin ja puhdistettiin. Puhdistuksen jälkeen aloitettiin uudet kuormitukset ja järjestelmä saatiin tuotantokäyttöön lokakuun puolivälissä. Alkavan talven tulo pakkasineen lopetti vesien virtauksen jätekeskuksen alueella, minkä vuoksi laitos automaattisesti pysähtyi.

Joulukuun lämmin jakso lisäsi suotoveden määrää siten, että laitos käynnistyi ja pysyi normaalisti käynnissä vuoden loppuun saak-

ka. Laitos käsitteli tuotantokäyttöön oton jälkeen noin 2 500 m³ suotovesiä. Käsittelyteho oli keskimäärin noin 34 m³ vettä vuorokaudessa ja poistoteho keskimäärin 2,6 kg ammonium-typpeä vuorokaudessa.

Jätekeskuksessa sattui tulipalo, jonka sammutuksessa käytetty vaahtoneste aiheutti suurta haittaa jätevedenkäsittelyyn. Tulipalo ei aiheuttanut muita vahinkoja.

Kehitystyö

Jätetutkimus Kajaanin Laajankankaalla

Ekokymppi aloitti syksyllä 2019 jätetutkimuksen osoitteessa Laajankankaankatu 1, Kajaani (Kajaanin Pietarin vuokralato). Kohteessa on 2 kerrostaloa, joissa on yhteensä 39 huoneistoa ja 62 asukasta. Jätetutkimukseen kuului ensin jätekatostarkastus, jossa tarkasteltiin jäteastioiden määrää ja tyhjennysvälejä sekä niiden täyttöasteita. Sen jälkeen sekajäte energiaksi -jätteelle tehtiin koostumustutkimus, jossa tietyllä aikavälillä kertyneet sekajätöpussit avattiin ja sisällöt lajiteltiin siten, kuin ne olisi pitänyt lajitella jo asunnossa. Lisäksi jokaiseen asuntoon (n=39) jaettiin lajittelukassi, joka sisälsi biojäteastian, läpinäkyviä biojättepusseja, keittiöliinan ja tietoa jätteen lajittelusta. Kassiin laitettiin myös kyselylomake, jonka tarkoituksena oli selvittää asukkaiden tietoja, taitoja ja asenteita jätteen lajittelusta. Tutkimusta on tarkoitus jatkaa jätekatostarkastuksella ja erilaisilla tempauksilla. Lisäksi myöhemmin tehdään toinen sekajäte energiaksi -jätteen koostumustutkimus.

Puutarhajätteiden vastaanottoalue Vuolijoki-Otanmäkeen

Toimintavuonna vuolijokelaisten ja otanmäkeläisten käyttöön rakennettiin puutarhajätteiden vastaanottoalue osoitteeseen Otanmäentie 656.

Yhteishankkeet

- KIVO:n kautta:

- Tietojärjestelmien kehittäminen
- Kotitalouksien tekstiilijätteiden hyödyntäminen (telaketju)
- Vaarallinen jäte -kampanja 2018-19

- Kajaanin yliopistokeskuksen vetämä Cryo-Micro-hanke, jossa selvitetään kylmäkonseptointi ja mikroaaltotekniikan käyttömahdollisuuksia nitraattiveden jalostamisen lanointekäyttöön.

- Kajaanin ammattikorkeakoulun vetämä Suswam-hanke, jossa selvitetään jätehuollon kehittämistä Kostamuksessa ja Kainuussa sekä yhteistyömahdollisuuksia.

- Erityisjätteen polttolaitos / Kainuun liitto osarahoittajana

Erityisjätteen polttolaitos

Erityisjätteen polttolaitos -hanke käynnistyi vuonna 2018. Laitos oli tarkoitus ottaa käyttöön toimintavuonna, mutta tämä viivästyi toimittajan teknisten ongelmien vuoksi.

Laitteistossa oli valmistusvirhe, jota tehtaan edustajat kävivät korjaamassa useampaan otteeseen. Samoin kaasupolttimien säädöt eivät olleet kunnossa. Laitteisto saatiin pääosin kuntoon vuoden lopussa ja testipolttoja päästään toteuttamaan keväällä 2020.

Osalle lajitteluasemia rakennettiin silloja puujätteiden ja metalliromujen keräystä varten. Rakennustyöt jatkuvat seuraavana toimintavuotena.

Erityisjätteen polttolaitoksen käyttöönotto viivästyi toimittajan teknisten ongelmien vuoksi.

Lajittelukoira lanseerattiin neuvontatyöhön.

Tunnuslukuja

Jättemääriä	2019	2018
Loppusijoitettavat jätteet	8 343	4 376 tonnia
- Sekal. yhdyskuntajäte	*3 749	8 tonnia
- Rakennusjäte	2 755	3 003 tonnia
- Muu loppusijoitettava jäte	1 839	1 365 tonnia
Hyödynnettävät jätteet	37 192	44 910 tonnia
- Kartonki ja paperi	***47	589 tonnia
- Energiajäte	86	3 679 tonnia
- Sekajäte energiaksi	14 673	13 869 tonnia
- Biojäte	4 303	4 204 tonnia
- Puhtaat maat	3 924	5 051 tonnia
- Muut hyödynnettävät jätteet (risut, betoni jne)	14 159	17 518 tonnia
Muut jätteet	4 386	5 487 tonnia
- Saastuneet maat	1 304	2 512 tonnia
- Vaaralliset jätteet	1 997	1 404 tonnia
- Sähkölaitteet	1 085	1 571 tonnia
Kokonaisjättemäärä, josta hyödynnetty	49 921	54 773 tonnia
	89	98 prosenttia
<i>Huom. Ilman tulipaloa hyödyntämismäärä olisi 93 %.</i>		
Yhdyskuntajäte	31 839	30 727 tonnia

Ympäristö

Biokaasu, talteenkerätty	903 297	885 352 Nm ³
Biokaasun metaani-pitoisuus	49	41 prosenttia
Biokaasu, soihut poltettu	870 000	810 000 Nm ³
Biokaasu, hyödynnetty	33 297	71 707 Nm ³
Hyödynnetyn kaasun energiamäärä	136	308 MWh
Soihut poltetun kaasun energiamäärä	3,5	3,1 GWh
Metaani ilmakehään	466	504 tonnia

Talous

Toimintamenot	5 362 920	5 026 227 euroa
Toimintatuotot	6 229 455	6 003 791 euroa
Toimintakate	866 535	977 564 euroa
Vuosikate	821 173	860 462 euroa
Tilikauden tulos	349 786	450 203 euroa
Jätehuollon kustannukset	71	66 euroa/asukas

Johdettu tunnusluku 2019

**25 kg/asukas

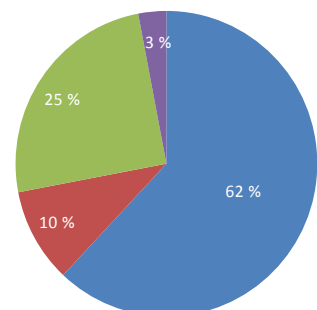
495 kg/asukas
0,62 kg/asukas
1,1 kg/asukas
195 kg/asukas
57 kg/asukas

27 kg/asukas
14 kg/asukas

665 kg/asukas

424 kg/asukas

Kokonaisjättemäärän jakaantuminen ryhmittäin 2019

■ Yhdyskuntajäte
■ Maa- ja kiviaines
■ Rakennusjäte
■ Tuotantotoiminnan jäte

*Tulipalossa vahingoittunutta sekajätettä

**Tulipalosta aiheutunutta sekajätettä ei lasketa vertailulukuna.

***Paperitilasto puuttuu vuodelta 2019

Taloudellinen vastuu

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Toiminta

Vuosi 2019 oli kuntayhtymän seitsemästoista kokonainen toimintavuosi. Jäsenkuntien määrä oli 31.12.2019 9 kpl ja toimialueen asukasmäärä 75 118 henkilöä.

Kuntayhtymän toimintaa harjoitettiin Maja-saaren jätekeskuksessa ja jäsenkuntien lajitteluasemilla. Toimistotilat ovat vuodesta 2008 lähtien sijainneet osoitteessa Viestitie 2, 87700 Kajaani.

Investointeja tehtiin suunnitelman mukaan; jätekeskuksessa jätevedenpuhdistamo ja pienpolttolaitos viimeisteltiin, lajittelulaituri katettiin, kuorma-auto hankittiin ja ympäristötyöt tehtiin. Lajitteluasemille hankittiin puristinkontteja ja rakennettiin metallinkeräysiiloja. Investointeihin laskettavia kustannuksia syntyi 986 732 €.

Vuosilaskutus sujui ongelmitta. Asiakaspalvelusopimus ja vaihteen puhelinnumeron asiakaspalvelu jatkui Sentraalin kanssa. Lisäksi Sentraali hoiti Chat-palvelua. Laskujen elinkaari palvelusta oli edelleen sopimus Ropo Capitalin kanssa. Elinkaari palvelun ansiosta kassavirta ja perintä ovat selkeästi nopeutuneet. Saatavien perintä on tehostunut, koska se on keskittynyt yhden yhteistyökumppanin järjestelmään.

Muunnettua jätehuollon järjestämismallia toteutettiin suunnitellusti, ja yhteistyö urakoitsijoiden ja peruskuntien kanssa sujui hyvin. Palveluverkoston taso säilyi entisellään.

Jätehuoltomääräykset astuivat kokonaisvaltaisesti voimaan 2019 vuoden alusta. Määräysten toteutumista ryhdyttiin valvomaan taloyhtiöiden osalta syksyn aikana.

Sekajätettä toimitettiin energiahyödyntämiseen Riikinoima Oy:lle, jonka osakkaana kuntayhtymä on. Riikinoimaan saatiin toimitettua oma kiintiö kokonaisuudessaan sekä lisäksi ostokiintiöitä muilta osakkailta yhteensä 12 420 tonnia. Riikinoiman lisäksi sekajätettä vietiin polttolaitokseen Ruotsin Kiirunaan 1 036 tonnia.

Kuntayhtymä on osakkaana Riikinoima Oy:ssä 3,16 % osuudella.
Osakepääoma yhteensä 194 861 €
Pääomalaina yhteensä 584 584 €

Puuperäisiä jätteitä käsiteltiin osin omana toimintana ja osin suoratoimituksina ilman murskausta sopimusurakoitsijalle. Sekajätteistä ohjattiin loppusijoitukseen lähinnä

rakennusjätteen lajittelujäännös ja eristematervialit sekä kipsi.

Neuvonta ja tiedotus jatkui aktiivisena aiempien vuosien tapaan. Tehtiin lukuisia neuvontakäyntejä, ja vuoden erityisteema oli muovijätteen lajittelu. Neuvonnasta ja tiedotuksesta on tarkemmin sivuilla 10–11.

Riskien hallinta ja sisäinen valvonta

Riskien hallinta: Alueelle sovittu jätehuollon muunneltu järjestämismalli toimii hyvin. Urakoitsijoilta saadaan kuljetustiedot sovittuun mukaisesti. Tuottajavastuun osalta pakkausjätteen keräysverkoston toimintavastuu on tuottajien vastuulla ja tuottajayhteisö vastaa niiden käytännön operoinnista. Riikinoiman ekovoimalaitoksen pidempiaikainen toimintahäiriö voi aiheuttaa vaikeuksia jätteen varastoinnissa. Häiriötilanteessa jätteille on etsittävä vaihtoehtoinen polttopaikka, jonka saatavuus on epävarma ja kustannustaso todennäköisesti huomattavasti suurempi.

Käytännön toiminnosta on merkittävä osa erilaisten tietojärjestelmien varassa, joten niiden ylläpitoon ja toimintavarmuuteen on kiinnitetty huomiota mm. päivityksin ja ohjelmien ominaisuuksien parannuksin. Jätehuollon tietojärjestelmä Vitec Tietomitta Oy:n Vingo-ohjelma on saatu toimimaan hyvin. Palvelinympäristö ja jätehuollon tietokanta on siirretty ulkoiselle palvelimelle, jolloin niiden toimintavastuu ja varmuuskopiointi on palveluntarjoajan vastuulla. Lisäksi otettiin käyttöön Office365 järjestelmä, joka mahdollistaa mm. etäkokouksien helpon pitämisen.

Laskun elinkaaren osalta käytetään Ropo Capital Oy:n tarjoamia online-palveluja, joka parantaa merkittävästi laskujen seurantaa ja sitä kautta voidaan ennakoida tehokkaammin tarvittavia toimenpiteitä. Epävarmojen saatavien seurantaan on kiinnitetty tarkempaa huomiota.

Rahoitusriskien osalta korkotasot ovat olleet alhaalla, mutta niiden ennustaminen tulevaisuuteen on vaikeaa. Korot olivat edellisen vuoden tavoin alhaisella tasolla. Vuoden keskivaiheella tapahtui lievä notkahdus alapäin ja korot näyttävät jatkavan laskemista. Kaikki euriborkorot ovat edelleenkin negatiivisia.

Lainakannan riskiä on pienennetty sitomalla lainoista noin puolet pitkäaikaisiin korkoihin ja puolet lyhytaikaisiin (½-1v EURIBOR). Osa lainoista on myös suojattu koronvaihtosopimuksella. Kassan riittävyttä on turvat-

tu limiittitileillä. Tulorahoitukseen vaikuttavat jättekertymät vaihtelevat jonkin verran suhdanteiden ja maakunnan alueen hankkeiden mukana, ja siten tulojen kertymä voi vaihdella arvioidusta.

Vahinkoriskeihin on varauduttu tarvittavin vakuutuksin. Vakuutusturva kattaa toimialan normaalit toiminnot ja omaisuuden. Vakuutukset hankitaan Kajaanin kaupungin suosittelemalla kilpailutuksen mukaisesti OP-Pohjolasta. Vakuutusten ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain.

Henkilöstön osaamisen jakamista on jatkettu tärkeimpien osa-alueiden osalta mahdollisten sairasymp. tapauksien varalta.

Sisäinen valvonta: Sisäistä valvontaa on toteutettu voimassaolevan ohjeen mukaisesti. Viranhaltijoiden tekemiin päätöksiin kohdistuneet hallintovalitukset ovat liittyneet lähinnä maksujen kohtuullistamisiin. Yksi oikaisuvaatimus on tehty hankintapäätöksestä.

Eri toimintojen toteutumiseen ja seurantaan on käytetty soveltuvia mittareita ja arviointityökaluja (mm. JLRap-hanke jätteen tilastointiin). Hallitukselle ja tarkastuslautakunnalle raportoituihin taloudellisesta tilanteesta kuukausitasolla.

Sopimustoiminnassa ei ole havaittu rikkeitä tai niistä johtuvia seuraamuksia. Saatavien perintä on ulkoistettu Ropo Capital Oy:lle. Toimintoketjut pyritään toteuttamaan siten, että niistä vastaa useampi henkilö. Taloudenhallinnassa toiminnot varmennetaan aina kahden henkilön toimesta.

Hallinto ja henkilöstö

Kuntayhtymän jäseniä ovat Kainuun kunnat: Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala. Peruspääoman suuruus on 896 557 €. Kuntayhtymän toiminta on voittoa tuottamatonta, mutta itsekannattavaa.

Peruspääoman jakaantuminen kunnittain:		
Hyrynsalmi	35 659 €	3,98 %
Kajaani	389 681 €	42,79 %
Kuhmo	112 672 €	12,57 %
Paltamo	44 764 €	4,99 %
Puolanka	39 243 €	4,38 %
Ristijärvi	18 248 €	2,04 %
Sotkamo	109 928 €	12,26 %
Suomussalmi	111 133 €	12,40 %
Vaala	41 229 €	4,60 %

Hallitus 2019

Kunta	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Kajaani	Timo Honkila, pj	Anne Moilanen, 31.5.saakka Mika Heikkinen
Kajaani	Terhi Tuomainen	Mika Heikkinen, 31.5. saakka Anne Moilanen
Sotkamo	Jouko Korhonen, vpj	Osmo Polvinen,
Kuhmo	Satu Heikkinen, vpj 31.5. saakka	Kaija Määttä
Suomussalmi	Jonna Seppänen	Pirjo Heikkinen
Paltamo ja Vaala	Eero Keränen, 31.5. saakka Reijo Virkkunen	Antti Huusko, 31.5. saakka Tiina Koski-Tulppo
Hyrnsalmi, Puolanka ja Ristijärvi	Arto Klemetti, 31.5. saakka Taisto Keränen	Hannu Hälinen, 31.5. saakka Jouni Romppainen

Tarkastuslautakunta 2019

Kunta	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Kajaani	Hanna Karvinen, vpj	Seppo Haapalainen
Sotkamo	Matti Korhonen, pj	Matti Piirainen
Paltamo ja Vaala	Pertti Väyrynen	Hanna Karpainen
Hyrnsalmi, Puolanka ja Ristijärvi	Jorma Heikkinen	Marketta Moilanen

Yhtymäkokouksessa on yhdeksän jäsentä, yksi edustaja jokaisesta jäsenkunnasta. Kunnat nimeävät yleensä edustajansa kuhunkin yhtymäkokoukseen erikseen. Yhtymähallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä ja tarkastuslautakuntaan neljä jäsentä. Hallituksessa Vaalalla ja Paltamolla on yhteinen edustaja samoin kuin Hyrnsalmella, Puolangalla ja Ristijärvellä. Edustaja vaihtuu kausittain. Samoin menetellään tarkastuslautakunnassa. Yhtymähallituksen toimikausi on kaksi vuotta ja tarkastuslautakunnan neljä vuotta. Edellisen hallituksen toimikausi päättyi 31.5.2019. Uusi hallitus nimettiin yhtymäkokouksessa 13.9.2019. Tarkastuslautakunnan toimikausi päättyi 31.5.2021.

Yhtymäkokous kokoontui vuoden aikana kolme kertaa, hallitus kuusi kertaa ja tarkastuslautakunta kuusi kertaa. Kuntayhtymällä on yksi varsinainen tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Varsinaisena tilintarkastajana toimii KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Päävastuullinen tilintarkastaja on KHT, JHTT Antti Kääriäinen ja varalla KHT, JHTT Katri Hokkanen.

Kuntayhtymän palveluksessa oli vakituisesa työsuhteessa 12 henkilöä. Määrä- tai osa-aikaisessa työsuhteessa oli 4 henkilöä. Majasaaren jätekeskuksessa oli myös kesätyöntekijöitä. Yhteensä kuntayhtymän henkilöstötyömäärä oli 15 htv. Työmäärä pysyi edellisen vuoden tasolla.

Jättemääriä

Vastaanotettavien jätejakeiden osalta jätteen kokonaismäärä vähentyi edellisestä vuodesta 4 850 tonnia. Vähentyminen johtui pääasiassa hyötyjätteiden määrän vähenemisestä. Edeltävänä vuotena oli useita purkutyömaita, joista syntyi muun muassa betonimurskaa. Energiajätteen keräys päättyi vuonna 2018

lopussa, jolloin osa energiajätteestä siirtyi sekajätteeseen kasvattaen sen määrää. Loppusijoitettavan jätteen määrä kasvoi edellisestä vuodesta 4 215 tonnia. Kasvu johtui lähinnä sekajätevaraston palon loppusijoitettavasta palojätteestä. Myös loppusijoitettavan asbestin, eristemateriaalin ja kipsilevyn määrä kasvoi. Kaikkiaan loppusijoitettavaa jätettä oli noin 5 588 tonnia. Edellisestä johtuen hyötykäyttöaste huononi edellisvuodesta huomattavasti ollen 88,8 % (2018, 97,5 %). Ilman tulipaloa hyötykäyttöaste olisi 96,3 %. Jättemäärätilastot ja muut tärkeät tunnusluvut ovat sivulla 14.

Talous

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymä kattaa menonsa myyntituotoilla. Myyntituotoilla varaudutaan rahoittamaan myös kuntayhtymän tulevia investointeja ja pakollisia ja vapaaehtoisia varauksia esimerkiksi tulevia loppusijoitusalueen sulkemiskustannuksia. Kuntayhtymän liikevaihto oli 6 229 455 €. Vastaavat toimintamenot olivat 5 362 920 €. Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 3,8 % ja toimintamenot kasvoivat 6,7 %. Tarkemmat tunnusluvut ovat tasekirjassa toimintakertomuksen jälkeen.

Taloudellisen tuloksen osalta talousarvion mukainen toteutuma ylittyi 121 145 €. Jätekeskuksen tuotot ylittivät 692 107 €. Astiatuottojen toimintatuotot alittuivat 75 574 €. Energiajätteen myyntituotot alittuivat 17 194 €. Muissa tuotoissa toteutuma ylittyi 42 269 €. Toimintatuotot ylittivät yhteensä 641 608 € talousarvioon verrattuna. Käyttötalouden ylijäämästä syntyi henkilöstökuluissa 39 356 €.

Palvelujen ostot ylittivät 203 256 €, joka johtui lähinnä jätteen polttopalvelun hankinnasta Ruotsista. Jäteveroa maksettiin 281 690 € talousarviota enemmän. Jäteveron budjetti-

ylitys johtui keväällä tapahtuneesta sekajätevaraston tulipalosta, jonka johdosta palojätettä jouduttiin loppusijoittamaan noin 3 750 tonnia. Aineet, tavarat ja tarvikkeet alittuivat 14 132 € ja muut toimintakulut 27 550 €. Toimintamenot olivat 482 620 € suuremmat kuin talousarviossa.

Vuoden 2019 käyttötalouden rahoitettiin Majasaaren jätekeskuksen ja jäteastioiden käsittelymaksuilla ja erillisillä jätetaksan mukaisilla perusmaksuilla ja aluekeräysmaksuilla.

Käytössä olevan loppusijoitusalueen ennallistamisvarauksista tehtiin 40 000 €. Ennallistamisvarauksista on yhteensä 575 200 €. Varastossa olevan sekajätteen kustannusvarauksista ja varastossa olevan kierrätyspolttoaineen kustannusvarauksista ei purettu, vaan ne yhdistettiin, jolloin sekajätevarauksista on yhteensä 631 020 €.

Toimintakate jäi ylijäämäiseksi 866 535 €. Rahoitustuotot ja -kulut olivat 45 362 €. Rahoituskulujen jälkeen vuosikate oli 821 173 € ylijäämäinen. Suunnitelman mukaisten poistojen vähennyksen ja poistoeron muutoksen jälkeen koko tilikauden ylijäämäksi jäi 349 786 €. Investointien rahoitukseen ei otettu luottoa.

Kajaanissa 2.4.2020

Kainuun jätehuollon kuntayhtymän yhtymähallitus

Jukka Oikarinen
Timo Honkila
Terhi Tuomainen
Jouko Korhonen
Satu Heikkinen
Jonna Seppänen
Reijo Virkkunen
Taisto Keränen

TULOSLASKELMA

yksikkö=euro	31.12.2019	31.12.2018
Toimintatuotot	6 229 456	6 030 000
Myyntituotot	6 183 995	6 003 791
Maksutuotot	29 970	24 134
Muut toimintatuotot	15 491	2 075
Henkilöstökulut sivukuluineen	-751 656	-718 783
Palvelujen ostot	3 999 756	-3 775 502
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-215 368	-241 860
Muut toimintakulut	-396 140	-290 083
TOIMINTAKATE	866 535	1 003 773
Korkotuotot	23 460	36 172
Korkokulut	-56 800	-60 149
Muut rahoituskulut	-12 022	-119 333
VUOSIKATE	821 173	860 463
Suunnitelman mukaiset poistot	-485 336	-434 737
TILIKAUDEN TULOS	335 837	425 726
Varausten lisäys (+) tai vähennys (-)	13 949	24 478
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	349 786	450 203

RAHOITUSLASKELMA

yksikkö=euro	31.12.2019	31.12.2018
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Toiminnan rahavirta	861 173	1 301 483
Investointien rahavirta	-427 910	-1 242 641
Toiminnan ja investointien rahavirta	433 263	58 842
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaisen lainan lisäys (+) / vähennys (-)	0	466 324
Lyhytaikaisen lainan lisäys (+) / vähennys (-)	-538 415	70 187
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-97 430	-71 803
Korottomien velkojen muutos	-20 206	-115 261
Rahoituksen rahavirta	-1 037 048	349 446
RAHAVAROJEN MUUTOS	-603 784	408 289
Rahavarat tilikauden lopussa	153 826	757 610
Rahavarat tilikauden alussa	757 610	349 322

TASE

yksikkö=euro	31.12.2019	31.12.2018		31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
Aineettomat hyödykkeet	88 137	32 320	Oma pääoma	1 965 877	1 616 091
- aineettomat oikeudet	88 137	32 320	- pääomapanokset	896 557	898 557
- muut pitkävaikutteiset menot			- edellisten tilikausien yli- alijäämä	719 534	269 331
Aineelliset hyödykkeet	6 606 282	6 719 524	- tilikauden yli- / alijäämä	349 786	450 203
- kiinteistöjen vuokraoikeudet	120 487	120 487	Tilinpäätössiirtojen kertymä	155 228	169 177
- rakennukset	253 447	270 142	- poistoero	155 228	169 177
- kiinteät rakenteet ja laitteet	5 875 207	4 963 435	Pakolliset varaukset	1 206 220	1 166 220
- koneet ja kalusto	100 708	71 905	Vieras pääoma	5 884 101	6 823 719
- ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	256 433	1 293 555	Pitkäaikainen	4 190 666	4 571 662
Sijoitukset	199 882	199 882	- lainat rahoituslaitoksilta	3 566 666	3 895 662
Saamiset	2 163 300	2 065 869	- lainat julkisyhteisöiltä	624 000	676 000
- myyntisaamiset	1 550 346	1 384 393	Lyhytaikainen	1 693 435	2 252 057
- muut saamiset	585 613	594 961	- lainat rahoituslaitoksilta	797 559	1 335 974
- siirtosaamiset	27 340	86 516	- lainat julkisyhteisöiltä	52 000	52 000
Rahat ja pankkisaamiset	153 826	757 610	- ostovelat	509 732	606 679
VASTAAVAA YHTEENSÄ	9 211 426	9 775 206	- muut velat	174 062	108 149
			- siirtovelat	160 082	149 255
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	9 211 426	9 775 206

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Kainuun Jätehuollon kuntayhtymän yhtymäkokoukselle

Olemme tarkastaneet Kainuun Jätehuollon kuntayhtymän hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen.

Kuntayhtymän hallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa sen hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kuntayhtymän hallitus ja johtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus ja johtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa siitä esitetyn selonteon. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kuntayhtymän hallintoa on hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti.

Kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti.

Kuntayhtymän tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Kajaanissa 8. huhtikuuta 2020

KPMG Oy Ab

Antti Kääriäinen
KHT, JHT

ekokymppi

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä, Viestitie 2, 87700 Kajaani, 08 636 611
www.ekokymppi.fi